

V4 MF | Voices for Mekong Forests

THE CENTER FOR PEOPLE AND FORESTS

WWF

Tiếp cận Quản trị rừng: Kinh nghiệm quốc tế, Việt Nam và Ý nghĩa cho thực thi Luật Lâm nghiệp

Nguyễn Việt Dũng, Hoàng Xuân Thủy, Lê Hà Thu
 Trung tâm Con người và Thiên nhiên
 Đồng chủ trì Tiểu nhóm Kỹ thuật Quản trị rừng, Mạng lưới REDD+ Việt Nam

Tiếp cận Quản trị là gì?

Quản trị là gì?

- Quản trị là tiến trình hoạch định, tổ chức, lãnh đạo và kiểm soát hoạt động của các bên liên quan; huy động và sử dụng tất cả các nguồn lực phù hợp nhằm đạt được mục tiêu đề ra;
- Quản trị là sự tác động có định hướng của chủ thể quản trị lên đối tượng quản trị nhằm đạt được những kết quả cao nhất với mục tiêu đã định trước;

Quản trị nhà nước, Quản trị doanh nghiệp: Quản trị tốt

- Quản trị khác với Quản lý

Quản trị rừng / Quản trị lâm nghiệp là gì?

Quản trị rừng bao hàm các tổ chức, chủ thể, quy tắc, công cụ và tiến trình mà dựa vào đó các quyết định liên quan đến tài nguyên rừng được xác lập.

- Có nhiều bên liên quan: Trung ương, địa phương; nhà nước, doanh nghiệp, cộng đồng/hộ gia đình; tổ chức ngoài công lập; thị trường
- Thể hiện qua các tiến trình: ban hành chính sách, luật pháp; xây dựng và thực hiện quy hoạch, kế hoạch, quyết định; giám sát thực hiện;
- Dựa trên các nguyên tắc cốt lõi: minh bạch, giải trình trách nhiệm, hiệu lực, hiệu quả, có sự tham gia, hợp tác liên ngành, pháp quyền, đảm bảo công bằng,...

Giám sát, đánh giá quản trị rừng: xác định được các ưu tiên TỐT hơn cho xây dựng chính sách, quy hoạch, đầu tư; giảm thiểu các rủi ro/xung đột

Kinh nghiệm quốc tế về quản trị rừng

- FAO & PROFOR, 2011
- UN-REDD/Nguyên tắc Cancun, 2010
- EU/FLEGT, 2013
- Tiêu chuẩn tự nguyện: FSC, PEFC, Rainforest Alliance Certified

Sáng kiến thực hiện Quản trị rừng ở Việt Nam

Quy mô áp dụng: 1-quốc gia; 2-cấp tỉnh; 3-cấp cảnh quan (Lưu vực, huyện); 4-địa bàn/KBT

Nguyên tắc áp dụng	FAO	EEAT	PCA (REDD)	LGA	VPA-FLEGT /VN-TLAS	PFES	METT (RBD)
	1-3	1	2	3	1	2-4	4
Minh bạch	X	X	X	X	X	X	
Giải trình trách nhiệm	X	X		X	X		X
Hiệu lực	X	X					X
Hiệu quả	X	X	X			X	X
Hợp tác/Đều phối đa bên				X	X		X
Pháp quyền							
Có sự tham gia	X	X		X	X		X
Công bằng/Bình đẳng	X	X		X		X	
Thân thiện/Đảm bảo an toàn MT-XH				X	X		

Quản trị rừng có thể đóng góp giải quyết các vấn đề cốt lõi nào?

- Đảm bảo các quá trình chính sách-quyết định có sự tham gia; xác định và giải quyết các lỗ hổng/điểm yếu của chính sách đã/sẽ ban hành;
- Giám thiêu xung đột/rủi ro, hài hòa lợi ích trong quy hoạch: thúc đẩy quyền tiếp cận quản lý và sử dụng tài nguyên của các bên (quyền hưởng dụng)
- Tăng cường sự tham gia đầy đủ: Xã hội hóa (nguồn lực) từ doanh nghiệp, cộng đồng; cải thiện hiệu quả hợp tác/đồng quản lý rừng; bình đẳng giới
- Chia sẻ lợi ích; phối hợp-lồng ghép các nguồn lực (hiệu quả hơn) trong lâm nghiệp, giảm nghèo, đầu tư-thương mại rừng
- Tăng cường năng lực cho cơ quan quản lý, chủ rừng và các bên liên quan
- ....

Ý nghĩa của Quản trị rừng cho xây dựng hướng dẫn thực thi Luật Lâm nghiệp

Đặc trưng của Luật Lâm nghiệp:

- Quản lý rừng theo chuỗi (giá trị, hàng hóa) từ QLVR đến chế biến, tiêu thụ
- Quy định về chủ rừng, nơi quyền cho cộng đồng; xã hội hóa
- Quản lý rừng bền vững và thích ứng với BĐKH: kinh tế hóa

Thách thức từ thực tiễn

- Mâu thuẫn lợi ích/chuyên đổi mục đích: mất rừng tự nhiên v.s phục hồi rừng
- Sử dụng đất bền vững: tranh chấp; dài hạn v.s ngắn hạn
- Động lực tham gia: quyền hưởng dụng/chia sẻ lợi ích, năng lực, phối hợp
- Vai trò thúc đẩy: cơ quan quản lý, chủ rừng, CQ địa phương, cộng đồng?
- .....

Thảo luận nhóm (10h45 – 11h15)

1- Trong khu vực cảnh quan, có những bên liên quan/chủ thể nào cần tham gia? (Nam Giang, Phước Sơn, Nam Trà My; Đak Glei, Kon Plong, Tu Mơ Rông)

2- Với mục đích phát triển cảnh quan bền vững, từ tiếp cận quản trị rừng, có những **vấn đề/bất cập** nào cần được giải quyết (đưa vào trong hướng dẫn thực hiện Luật Lâm nghiệp)

Trân trọng cảm ơn